

Sirküler Tarihi : 12/11/2021

Sirküler No : 2021 / 190

DAHİLDE İŞLEME REJİMİ

I- GİRİŞ

Türkiye ekonomisinin ihracat sektörüne yönelik (ihracatın yaklaşık %40-45'i) en önemli teşvik/destek uygulamalarından olan dâhilde işleme rejimi; gümrük vergileri tahsil edilmeden teminata bağlanarak ithal edilen eşyanın, işleme faaliyetine tabi tutularak elde edilen mamullerin ihraç edilmesi ve teminatın iadesiyle sonuçlanan bir süreçten oluşur.

Bu rejimde, ithal edilen hammaddenin gümrük vergileri tahsil edilmeden Türkiye’de bir üretim faaliyetinde kullanılmasına izin verilir. Bu faaliyet sonucunda elde edilen işlem görmüş ürünlerin (mamul) ihracı zorunludur. Asıl olan üreticilerin haksız rekabetten korunmasıdır.

II- UYGULAMA ŞEKİLLERİ-TANIMLAR

Dâhilde işleme rejimi (DİR) esas olarak ithal eşyasının üretim faaliyetine tabi tutularak bir başka eşyaya (mamule) dönüşmesini konu edinir.

Vergi tebliğ edilmiş ve teminata bağlanarak tahsili ötelenmiştir. Elde edilen mamul ihraç edilince teminat iade edilir. İhracat gerçekleşmezse yani ithal eşyası bir şekilde yurttan kalırsa ertelenmiş vergiler cezası ile tahsil edilir.

III- CEZAİ MÜEYYİDE

4458 sayılı Gümrük Kanunu 238-1/a maddesi gereğince; **“Dahilde işleme rejimi, gümrük kontrolü altında işleme rejimi ile geçici ithalat rejimine ilişkin hükümlerin ihlali hâlinde, eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı”**

idari para cezasıyla karşılaşmak söz konusudur.

Gümrüklenmiş değer deyimi, ithal eşyası için eşyanın CIF (**satış bedeli + sigorta + navlun**) kıymeti ile gümrük vergileri toplamını ifade eder.

Örnek:

Kütük demirden çubuk demir üretiminde azami %5 fire öngörülmüştür. Bir firma rejim kapsamında getirdiği her 100 kg kütük demirden %5 fire düşerek ihracat taahhüdünü 95 kg olarak hesaplayacaktır.

%5 oranının içinde ekonomik değeri haiz olan parça demir, hurda demir ve tufal bulunmaktadır. Yeniden üretimde hurda/hammadde olarak kullanılabilen bu ürünler doğrudan yurtiçi satışa da konu edilmektedir. İşte bu durumda dahilde işleme rejimi (DİR) ihlali gerçekleşmekte ve gümrük yükümlülüğü doğmaktadır.

IV- FİRE ORANI VE İHTİYAÇ HAMMADDE HESABI

İTHALAT	İHRACAT	SÜRE (ay)	FİRE (azami)%
Hurda	Kütük	12	15
Hurda	Çubuk	12	20
Kütük	Çubuk, Filmaşın	6	5
Kütük	Profil	6	7

Yukarıdaki tabloda 2005/1 sayılı Genelge’de yer alan bazı sanayi üretiminde azami fire oranları görülmektedir.

Genelgeler ile fire oranı belirlenmiş ise bu rakamlar esas alınmalıdır.

Dahilde işleme rejimi (DİR) kapsamında kütük demir ithal ederek çubuk demir üretip ihraç etmeyi planlayan bir firma, ihracını taahhüt ettiği ürünü hangi miktarda hammadde ile yapabileceğini hesaplarken azami %5 fire oranını dikkate alacaktır.

İHRACAT MİKTARI: 10.000 ton Çubuk Demir

FİRE ORANI: %5

İHTİYAÇ OLAN KÜTÜK DEMİR MİKTARI: $10.000/0,95= 10.526$ ton

Dahilde işleme izin belgesi almaya karar veren firma 10.000 ton çubuk demir ihraç taahhüdü için 10.526 ton kütük demiri belge kapsamında getirmeyi talep edecektir.

